

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Wethouder B.M.H. Brands
Commissie: Bestuur en Leven

Documentnummer
656852

Zaaknummer
656560

Datum voorstel: 20 februari 2025

Onderwerp: Kadernota 2026 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Inleiding

De gemeente werkt op diverse beleidsgebieden samen met andere gemeenten. Dat geldt ook voor het taakveld milieu. Deze samenwerking is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Van de gemeenschappelijke regelingen (GR'en) wordt gevraagd hun kadernota 2026 tijdig in te dienen zodat uw raad in de gelegenheid wordt gesteld tijdig te reageren op de te hanteren uitgangspunten. De reactie zal worden betrokken bij het tot stand komen van de conceptbegroting 2026 van de ODBN.

Met dit voorstel leggen wij de kadernota 2026 van de ODBN aan u voor.

Geadviseerd besluit

1. In te stemmen met de kadernota 2026 van de ODBN met uitzondering van de financiële vertaling daarvan;
2. De volgende reactie te zenden aan de ODBN: *“De gemeenteraad van Boekel stemt in met uw kadernota, met uitzondering van de financiële vertaling daarvan. Wij verzoeken u dan ook om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt. Daarnaast verzoeken wij u om de adviezen van het adoptiepanel over de kadernota 2026 te verwerken in de ontwerpbegroting 2026.”*;

Toelichting

De omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert namens de deelnemende gemeenten taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) aangaande milieu. De zogenoemde individuele dienstverlening. Ook voert zij regionale dienstverleningstaken uit zoals bijvoorbeeld de collectieve taken en de klachtenregeling/crisispiket. Tenslotte voert zij ook op verzoek van gemeenten specialistische (advies)taken uit op het gebied van geur, fijn stof en geluid enz.. In de voorliggende kadernota 2026 (bijlage 1 en 2) zijn de ambities op dat gebied beschreven.

De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met de ambities of middels een zienswijze aan te geven op welke onderdelen een andere koers wordt gevraagd.

Beoogd resultaat

Door het voorleggen van de kadernota wil de ODBN zo transparant mogelijk zijn naar haar deelnemers. Resultaat moet zijn; breed draagvlak voor de ingezette koers, ambities en de daarbij horende financiële gevolgen.

De kadernota is bedoeld als bouwstenen voor de ODBN begroting. Het geeft aan welke ontwikkelingen van invloed zijn op het totaal van de werkprogramma's die de ODBN uitvoert en de gekozen (financiële) uitgangspunten. De kadernota dient niet om de individuele bijdrage per deelnemer in kaart te brengen. De kwantificering hiervan volgt in eerste instantie met de begroting van de ODBN en daarna met de opdracht (gemeente Boekel specifiek werkprogramma).

De ODBN vraagt u om kennis te nemen van haar voornemens en eventueel via een zienswijze uw bedenkingen kenbaar te maken voor 5 maart 2025.

Adoptiepanel

In deze lastige materie worden we geholpen door een adoptiepanel. Het adoptiepanel wordt bemand door financiële medewerkers van verschillende deelnemers van de ODBN. Het adoptiepanel geeft een onafhankelijk advies over P&C-gerelateerde voorstellen waardoor de besluitvorming wordt vereenvoudigd. Hieronder vindt u een vertaling van het adoptieadvies. Het advies zelf is als bijlage 3 bijgevoegd.

Centrale inhoudelijke thema's voor 2026 voor de ODBN

De ODBN krijgt ook in 2025 weer te maken met veel verschillende centrale ontwikkelingen; de deelnemers van de ODBN dus ook. De belangrijkste van deze ontwikkelingen zijn:

- De aanhoudende spanningen in de leefomgeving tussen complexe belangen als het aanpakken van de stikstofproblematiek, de waterkwaliteit, economische ontwikkeling en leefbaarheid.
- De juridisering van de leefomgeving. De rechter wordt steeds vaker en makkelijker gevonden, met grote gevolgen voor het werk.
- De versterking van de positie van Omgevingsdienst NL. Volgens de ODBN wordt de contributie aan deze vereniging binnen de begroting opgevangen.
- De rol van de ODBN bij het adviseren over beleid en het voorbereiden van omgevingsplannen.

Wat valt ons op in de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering ODBN voor 2026

- Aanhoudende personeelskrapte; dit vraagt meer inspanning om mensen aan te trekken en te behouden; dit leidt dus tot meer kosten.
- Er is onzekerheid in de stijging van de personele kosten; er is nog geen CAO vanaf 1 april 2025. Uitgangspunt voor de tariefontwikkeling zijn de cijfers uit de Macro Economische Verkenning. Hier geldt een loonindexering van 2,6%. Dit is waarschijnlijk aan de lage kant.
- Informatievoorziening & automatisering. Omgevingswet en IBP leidt naar verwachting tot meer uniformering in de taakuitvoering van omgevingsdiensten, bijvoorbeeld ten aanzien van informatievoorziening. Het is nog onduidelijk waar de financiering hiervoor vandaan komt. Daarnaast moet geïnvesteerd worden in kernapplicaties en koppelingen daarmee. Er is een storting nodig in de bestemmingsreserve incidentele projecten. De geschatte omvang hiervan is nu € 400.000 maar begin 2025 wordt hierop een business case uitgevoerd. Dan is meer duidelijk over de te verwachten gevolgen.
- De ODBN wijst erop dat deelnemers steeds meer informatievragen hebben wat voor deelnemers kan leiden tot extra kosten vanuit hun opdracht gevende rol.

Tarief ontwikkeling ODBN:

Financieel gezien valt de tariefontwikkeling het meeste op.

De ODBN presenteert in haar kadernota dat het vastgestelde begrotingsuurtarief 2025 € 117,60 is. Dit is exclusief het effect van de rentebaten. Het feitelijk vastgestelde uurtarief in de begroting 2025 is € 115,71. Dit is inclusief het effect van de rentebaten. De Rentebaten waren € 562.000 en resulteerde in een incidentele korting van € 1,89 zoals meegenomen in de begroting 2025.

In 2026 stijgt het uurtarief naar € 119,97.

Schematisch leidt dat tot het volgende:

Uur tarief ODBN	Bedrag	In %	Opmerking
Structureel uurtarief 2025	€ 117,60		
Af: effect rente opbrengsten 2025	- € 1,89		
Vastgesteld uurtarief 2025	€ 115,71	100%	

Rente opbrengsten worden anders bestemd in 2026	€ 1,89	1,6%	Naar Voortse Heide & incidentele projecten
---	--------	------	--

Ontwikkeling 2026			
Herijking tarief 2025 n.a.v. afwijkende indexering	- € 0,33	- 0,3%	Feitelijke indexering blijkt anders dan in eerder aangegeven MEV
Indexering loon (2,1%)	€ 2,29	2,0%	
Indexering prijs (2,2%)	€ 0,41	0,4%	

Uurtarief 2026	€ 119,97	3,7%	Stijging t.o.v. 2025 in euro: € 4,26
-----------------------	-----------------	------	--------------------------------------

Bijzonderheden:

Vanaf 2026 treedt een nieuwe richtlijn van de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) in werking, die bepaalt wat onder 'Overhead' valt. De gevolgen van deze richtlijn worden momenteel onderzocht. Dit kan leiden tot aanpassingen in zowel de presentatie als de kostenverdeling. Het streven is om deze wijzigingen budgetneutraal door te voeren.

De onderliggende uitgangspunten (KPI's) blijven gelijk aan de begroting 2025:

- Ziekteverzuim: 5,5%
- Gemiddelde declarabiliteit p.p.: 1.294 uren
- Formatie overhead: 22%
- Aandeel kosten overhead personeel: 24%
- Aandeel overheadkosten totaal: 34%
- Flexibele schil: 20% (max.)

Wel kan het zijn dat als gevolg van de nieuwe notitie Overhead van de commissie BBV een andere presentatie van de KPI's Overhead ontstaat.

Adviezen van het adoptiepanel (zijn genummerd 1 t/m 4)

Nieuwe werkwijze ontvangen rente

In de kadernota is ervoor gekozen om anders om te gaan met ontvangen rente dan in het voorgaande jaar. Waar vorig jaar een 'incidentele korting' werd toegepast om het uurtarief te verlagen, wordt dit jaar de renteopbrengst buiten beschouwing gelaten. In plaats daarvan worden de renteopbrengsten verdeeld:

- Een kwart wordt gestort in de voorziening Voorste Heide (ongeveer € 150.000).
- Driekwart wordt gestort in de bestemmingsreserve Incidentele projecten (ongeveer € 400.000).

Het is niet helder om welke bedragen het exact gaat, waarom deze bedragen zijn gekozen, en welke spelregels hieraan ten grondslag liggen.

Twijfels over structurele storting in de voorziening Voorste Heide

De vraag is waarom er nu alsnog een jaarlijkse dotatie nodig blijkt te zijn, terwijl de voorziening eerder twee keer is herijkt op basis van een gefundeerde en systematische planning. Hierbij gingen we ervan uit dat alle toekomstige kosten waren meegenomen. Dat blijkt nu dus niet het geval te zijn. Daarnaast is het discutabel om renteopbrengsten als structurele dekking te gebruiken, omdat deze inkomsten in de toekomst kunnen wegvallen.

Het adoptiepanel adviseert:

1. Om de drie componenten (renteopbrengsten, dotatie aan de voorziening Voorste Heide, en storting in de reserve Incidentele projecten) los van elkaar in de begroting op te nemen. Dit voorkomt dat een afhankelijkheid ontstaat, bijvoorbeeld als renteopbrengsten tegenvallen.
2. Om deze componenten te onderbouwen naar noodzaak en omvang.
  - De storting in de reserve Incidentele projecten is een incidentele uitgave. Deze zou daarom als een 'incidentele opslag' bij het uurtarief moeten worden toegevoegd. Dit is consistent met de eerdere werkwijze van incidentele kortingen in de begroting 2025.
  - De noodzaak om – anders dan voorheen – structureel geld te storten in de voorziening Voorste Heide moet beter worden onderbouwd. In het afgelopen jaar is al twee keer een storting in deze voorziening gedaan. Destijds werd gemeld dat de voorziening hierdoor voldoende op niveau was.
3. Dat de ODBN de spelregels duidelijk vastlegt voor situaties waarin te veel geld in de voorziening of reserve is gestort op basis van genormeerde bedragen. Het ligt voor de hand om deze bedragen jaarlijks te herijken en eventuele overschotten te verwerken in het jaarrekeningresultaat. Het expliciet maken van normen, realisaties en afspraken is gewenst.

Collectieve taken en mogelijke uitbreiding

In de kadernota wordt aangegeven dat deelnemers rekening moeten houden met extra opdrachten of een mogelijke uitbreiding van het budget voor collectieve taken. Dit kan leiden tot extra kosten of bijstelling van ambities.

Het adoptiepanel adviseert:

4. Om deze uitbreiding van taken goed te motiveren en de mogelijke financiële consequenties duidelijk te maken.

Zienswijze

Zoals u wellicht weet, is er nog veel onduidelijkheid over de financiële middelen die gemeenten vanaf 2026 van het Rijk zullen ontvangen in verband met de zogenoemde "ravijnjaren." De onderhandelingen hierover tussen het Rijk en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zijn nog gaande.

Om gemeenten op deze uitdagende financiële periode voor te bereiden, is in de regio afgesproken dat alle GR'en en samenwerkingsverbanden vanaf 2026 geen indexatie mogen toepassen. Dit betekent dat zij hun diensten in 2026 moeten aanbieden voor hetzelfde budget als in 2025 of zelfs lager. Hoe de GR'en dit precies invullen, laten we aan hen over.

Binnen de gemeente Boekel hebben we een standaard zienswijze opgesteld die als reactie kan worden gebruikt voor de kadernota's 2026 van alle GR'en die actief zijn binnen onze gemeente. Wij adviseren u om, naast de adviezen van het adoptiepanel, deze reactie ook naar de ODBN te sturen.

De voorgestelde reactie luidt als volgt:

"De gemeenteraad van Boekel stemt in met uw kadernota, met uitzondering van de financiële vertaling daarvan. Wij verzoeken u dan ook om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.

Daarnaast verzoeken wij u om de adviezen van het adoptiepanel over de kadernota 2026 te verwerken in de ontwerpbegroting 2026."

Financiële gevolgen bijdrage ODBN en dekking binnen gemeente Boekel:

De kadernota biedt een globaal overzicht van de financiële gevolgen van de voorgenomen koers. De verhoging van de lasten is gebaseerd op de verwachtingen van het Centraal Planbureau (CPB).

Gemiddeld uurtarief ODBN

- In de begroting 2025 is een gemiddeld uurtarief van € 115,71 vastgesteld (inclusief een incidentele korting).
- De ODBN stelt in de kadernota 2026 voor om het uurtarief – op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) en het wegvallen van de incidentele korting vanwege rentebaten – vast te stellen op € 119,97.
- Gemeente Boekel verlangt echter dat het gemiddeld uurtarief niet stijgt ten opzichte van 2025.

Begroting 2025 Boekel

In de gemeentelijke begroting 2025 is een budget van € 688.280 opgenomen voor de ODBN. Dit bedrag is opgebouwd uit:

- Programma 1: Individuele dienstverlening (basis- en overige verzoektaken), begroot op basis van het gemiddeld uurtarief.
- Programma 2: Regionale dienstverlening (collectieve taken, bodemloket, klachtenregeling en Samen sterk in het Brabant (SSiB), berekend op basis van vastgestelde bedragen.

De herijking van het gemiddelde uurtarief voor 2025 (een daling van € 0,33 volgens de MEV) wordt door de ODBN verwerkt binnen de vastgestelde begroting 2025. Zie hiervoor paragraaf 5.3 van de kadernota. Dit betekent dat er geen financiële gevolgen zijn voor gemeente Boekel.

Begroting 2026 Boekel

Het werkprogramma van de ODBN voor 2026 is op dit moment nog volledig onbekend. Voor nu gaan we ervan uit dat het werkprogramma gelijk blijft aan dat van 2025. Echter, op basis van ervaringen uit voorgaande jaren verwachten we mogelijk een uitbreiding van het werkprogramma, bijvoorbeeld door een toename van het aantal basistaken. Daar tegenover staat dat de deelnemers (gemeenten) de ODBN verzoeken om de gemeentelijke bijdrage van 2025 als uitgangspunt te hanteren voor 2026 en de ambities voor 2026 en de jaren 2027–2029 hierop aan te passen, zodat de bijdrage voor de gemeente niet verhoogd wordt.

Als we uitgaan van een gelijkblijvend gemiddeld uurtarief en werkprogramma, gaan we er voorlopig vanuit dat de bijdrage aan de ODBN in 2026 niet verhoogd hoeft te worden ten opzichte van 2025

CAO-onderhandelingen

De CAO-onderhandelingen voor 2025 en 2026 zijn nog gaande. Hierdoor is het voor gemeente Boekel op dit moment niet mogelijk om hier rekening mee te houden. Daarnaast eist gemeente Boekel van de GR-dat zij loon- en prijsindexeringen in eigen begroting van de GR opvangen.

Vervolg en bijstelling budget

Bij de behandeling van de begroting 2025 zal meer financiële duidelijkheid worden geboden. Voorgesteld wordt om de bijdrage aan de ODBN voor 2026 niet te verhogen ten opzichte van 2025.

Alternatieven

U kunt instemmen zonder of met een zienswijzen op de kadernota 2026 van de ODBN. Er zijn geen andere alternatieven.

Communicatie/publicatie

Uw instemming en eventuele zienswijze zal aan de ODBN worden medegedeeld. Vervolgens zal deze tezamen met alle andere reacties worden besproken in een Algemeen Bestuur overleg van de ODBN. De reacties worden betrokken bij het opstellen van de begroting 2026 van de ODBN.

Uitvoering/Vervolg

De uiteindelijke besluitvorming wordt via de gebruikelijke route aan u teruggekoppeld. De ODBN vraagt om uw reactie voor 5 maart 2025 aan hen toe te zenden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlagen

Bijlage 1: Aanbiedingsbrief Kadernota;

Bijlage 2: Kadernota;

Bijlage 3: Adoptieadvies.